

ความเป็นมาของปัญหา

การจัดการศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบัน ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์มากกว่าสมัยใด ๆ มากที่สุด ทั้งนี้เพราะรัฐบาลไม่สามารถจัดการศึกษาได้เพียงพอและสนองตอบความต้องการของพลเมืองได้ ประกอบกับขบวนการจัดการศึกษานั้นมีหลักสูตร เป็นเครื่องกำหนดกิจกรรมและประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน หลักสูตรจึงต้องถูกตีเทียบอย่างไม่มีทางหลีกเลี่ยงได้ เป็นที่น่าสังเกตว่าในภาวะที่บ้านเมืองมีเหตุการณ์เป็นปกติหลักสูตรการศึกษาจะมีอายุยืนอยู่ได้ประมาณ ๑๐ ปี แต่ในเหตุการณ์ที่บ้านเมืองต้องมีเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงไป หลักสูตรการศึกษาก็มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงไปทุกครั้ง ประเทศไทยประสบภาวะดังกล่าวทั้ง ๒ ประการคือ หลักสูตรการศึกษาที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีอายุเก่าแก่ล้าสมัย และเหตุการณ์บ้านเมืองก็เปลี่ยนแปลงไปแทบหน้ามือเป็นหลังมือ รัฐบาล ประชาชน นักศึกษา นักเรียนตลอดทั้งสื่อมวลชน ต่างก็มีความเห็นที่จะเลิกลบบบบเก่า ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศและมีความพยายามที่จะแสวงหาแนวทาง เพื่อฟื้นฟูความก้าวหน้าของประเทศไทยให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ ประการแรกจึงได้เพ่งความสนใจมายังขบวนการจัดการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศเป็นสำคัญ ด้วยเหตุผลดังกล่าวเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดแรงผลักดันให้การประชุมคณะรัฐบาลเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๑๗ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา ทั้งในระบบนอกโรงเรียนและในโรงเรียนหรือลักษณะอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับกาลสมัย เพื่อให้สอดคล้องการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระบอบประชาธิปไตย คณะกรรมการชุดนี้ได้เสนอต่อรัฐบาลถึงเหตุสำคัญที่ต้องปฏิรูปการศึกษาในส่วนที่ระดับถึงขอบครองของหลักสูตร ๔ ประการคือ^๑

^๑รายงานของคณะกรรมการวางพื้นฐาน เพื่อปฏิรูปการศึกษา เสนอต่อคณะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี (๔ ธันวาคม ๒๕๑๗) , หน้า ๕๔ - ๕๕.

๑. หลักสูตรไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง ทั้งนี้ จากผลของการวิเคราะห์หลักสูตรประถมศึกษา โดยคณะกรรมการวิเคราะห์หลักสูตรประถมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๑๕ ระบุว่าหลักสูตรที่ใช้อยู่กำหนดความมุ่งหมายไว้มากมายเกินกำลังที่ครูนำไปปฏิบัติใหม่บรรลุ ความมุ่งหมายมากมายนั้น ไม่สอดคล้องกับลำดับวุฒิภาวะของเด็กและเป็นสากลเกินไป มิได้ตั้งอยู่บนความเป็นจริงของบ้านเมือง และมีลักษณะเป็นเค้าโครงสำหรับไปเขียนแบบเรียนมากกว่าจะเป็นหลักสูตรที่แท้จริง เพราะมิได้กำหนดกิจกรรมการเรียนและวิธีสอนไว้แต่อย่างใด ยิ่งไปกว่านั้นในขณะที่หลักสูตรมุ่งเน้นความรู้สึกละและค่านิยมต่าง ๆ แต่แบบเรียนและข้อเท็จจริง ในกระบวนการเรียนมุ่งเน้นไปในด้านความรู้ ฉะนั้นความมุ่งหมายอันกว้างขวางงดงามในหลักสูตร จึงบรรลุผลน้อยพลายน้อยเหลือเกิน

๒. เนื้อหาสาระขาดความยืดหยุ่น ในทางด้านเนื้อหาสาระและเวลาเรียนตามที่หลักสูตรกำหนดไว้มีเป็นอันมากที่เป็นความรู้ประเภท "รู้ไว้ใช้ว่า" ซึ่งหาได้เป็นความรู้ที่มีส่วนพัฒนาระบบความคิดหรือสามารถนำไปปรับปรุงการดำรงชีวิตให้เจริญผาสุกขึ้นไม่ เช่น วิชาภาษาอังกฤษ การกำหนดเนื้อหาวิชาไว้ตายตัว เช่น ๒ วิชา ในชั้นประถมศึกษา ๔ วิชา ในชั้นประถมศึกษาปลาย ก็ก่อให้เกิดความคับแค้นไม่สามารถเพิ่มเติมความรู้ต่าง ๆ อีกเป็นแผนกประการ ที่จำเป็นต่อชีวิตในปัจจุบันและอนาคต จึงมักมีเสียงเรียกร้องให้เพิ่มเวลาเรียนหรือเพิ่มวิชาซึ่งไม่อาจทำได้ เพราะหลักสูตรกำหนดทุกอย่างไว้ตายตัว ช่วงเวลาเรียนก็ไม่ยืดหยุ่น และเวลาเรียนทั้งปีก็มีน้อยเกินไป เมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก

๓. ความบกพร่องของหลักสูตรในด้านข้อเท็จจริงของกระบวนการเรียนการสอน อีกนัยหนึ่งคือการนำเอาหลักสูตรไปปฏิบัติจริง มีงานวิจัยหลายชิ้นที่ชี้ให้เห็นว่าหลักสูตรมิได้สื่อความหมายต่อครูที่จะนำไปใช้จริง หลักสูตรมิได้ให้แบบอย่างวิธีการเรียนวิธีสอนและการจัดกิจกรรมพอที่จะเป็นแนวให้แก่ครูและนักเรียนนำไปปฏิบัติได้ ครูยึดแบบเรียนของเด็กเป็นที่พึ่งสำคัญ การเรียนทุกวิชาเป็นไปในลักษณะท่องบนข้อความในแบบเรียนทั้งสิ้น และผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำมากทุกวิชา จนกระทั่งผู้ที่จบชั้น ประถมปีที่ ๔ ไปแล้ว เป็นผู้ไม่รู้หนังสือมีจำนวนประมาณถึง ร้อยละ ๓๔

ของผู้จบประณปีที่ ๔ ทั้งหมดหรือมากกว่านั้น

๔. เนื้อหาในหลักสูตรไม่จบในตัวเอง ขอวิพากษ์วิจารณ์อีกประการหนึ่ง ที่น่าสนใจมากก็คือ เนื้อหาสาระและกระบวนการเรียนรู้ระดับประถมศึกษาขึ้นไป เป็นไปเพื่อใหญ่ไว้พื้นฐานความรู้เพื่อเรียนต่อในชั้นสูงขึ้นไป แต่ความเป็นจริง- ผู้เรียนส่วนน้อยที่เรียนต่อในระดับสูง ส่วนใหญ่จะออกไปใช้แรงงาน หาซากินค่าตามสภาพแวดล้อมของเขา ความรู้ที่ได้ไปจึงสูญเปล่าไร้ประโยชน์เสียมาก

ผลการวิเคราะห์ ๔ ข้อ แสดงให้เห็นว่า หลักสูตรประถมศึกษา มีขอบเขตของสมควรได้รับการแก้ไขปรับปรุงเป็นอย่างยิ่ง ไม่วาจะเป็นจุดมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา การสอนและการนำหลักสูตรไปใช้ตลอดทั้งการวัดผล ควรให้นำมาพิจารณาแก้ไขให้ถูกต้องทุกด้าน เพื่อที่จะจัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่จะให้ประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ให้ประโยชน์ต่อท้องถิ่นและประเทศชาติโดยส่วนรวม เพราะเป็นที่ทราบกันดีโดยทั่วไปว่า การดำเนินงานด้านประถมศึกษา มีประสิทธิภาพน้อยมาก ทั้งนี้ มีปัญหาและอุปสรรคหลายด้าน เช่น เนื่องมาจากการเพิ่มประชากรอย่างรวดเร็ว สภาพความยากจนเป็นอุปสรรคต่อการเรียนให้โดยผล สภาพที่เด็กเรียนซ้ำชั้นและออกกลางคันมีอัตราสูง การศึกษามีคุณภาพต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนน้อย ปรากฏอยู่เนื่อง ๆ ว่า เด็กส่วนหนึ่งจำนวนมากที่ไม่สามารถไปโรงเรียนได้เนื่องจากขาดอาหารกลางวัน ขาดเสื้อผ้าสวมใส่ ขาดอุปกรณ์การศึกษา และเจ็บป่วย คุณภาพที่คอยและสิ่ง ที่ทำให้เกิดปัญหาเหล่านี้เป็นสิ่งที่ทางรัฐบาลจะต้องรีบแก้ไข ซึ่งเชื่อแน่ว่า ถ้าหากมีการจัดโครงสร้างและรูปแบบของหลักสูตรให้ถูกต้อง จัดเนื้อหาและสาระการเรียนรู้แต่ละวิชาให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพความจำเป็นในปัจจุบันและอนาคต เพื่อให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงเฉพาะเรื่องยิ่งขึ้น ก็จะช่วยแก้ปัญหาลดและยกระดับคุณภาพได้ตามที่มุ่งหวัง ความล้มเหลวในเนื้อหาสาระการเรียนรู้ทุกวิชาที่จัดให้แก่เด็กนั้น นอกจากจะเป็นการบั่นทอนอนาคตของเด็กแล้ว ยังเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณโดยใช่เหตุ จึงควรรีบแก้ไขปรับปรุงวิชาที่ใกล้กับตัวเด็กมีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตและสุขภาพอนามัยของเด็ก ซึ่งได้แก่วิชาพลานามัยเป็นอันดับแรก จากสรุปผลการวิเคราะห์ของคณะอนุกรรมการ วิเคราะห์หลักสูตร ได้ระบุว่าวิชาพลานามัยซึ่งได้แก่วิชาสุขศึกษาและ

พลศึกษานั้น ส่วนใหญ่เหมาะสมกับวุฒิภาวะประสบการณ์ของเด็ก และความจำเป็น
ของสังคมไทยโดยส่วนรวมดีแล้ว แต่มีข้อเสียสำคัญ ๓ ประการ คือ^๒

๑. หลักสูตรมีใ้กำหนดให้โรงเรียนจัดสิ่งแวดล้อมและแนวปฏิบัติ
ที่จะส่งเสริมให้การ เรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พึงปรารถนาเท่าที่ควร

๒. เนื้อหาสาระเป็นอันมากแทนที่จะสอนแตกภาคทฤษฎีด้วยการจดๆ
ท่อง ๆ อาจนำมาสอนด้วยการกระทำโดยปลูกฝังนิสัยความเคยชินได้เพียงแต่ครู
อาจารย์ กระทำเป็นแบบอย่างโดยสม่ำเสมอ และคอยควบคุมชั้นสุภาพอนามัยการเล่น
ของเด็ก ก็อาจสำเร็จได้ที่มีประโยชน์กว่าการสอนเป็นวาจาและตัวหนังสือ

๓. เนื้อหาพลศึกษาบางอย่างเกินกำลังที่เด็กจะฝึกได้ตามนั้น และ
ไม่ได้ให้ความเข้าใจว่า การบริหารร่างกายหรือการเล่นเกมนั้น เพื่อประโยชน์
ในการพัฒนากร่างกายอย่างไร

ในปัจจุบันโลกกำลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว มีปัญหาอนามัย
เกิดขึ้นอยู่เสมอ ๆ รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลปรับปรุงส่งเสริมสุขภาพของประชาชน จึงได้
จัดการสอนวิชาพลศึกษานำขึ้นในโรงเรียน แต่ก็มีปัญหาอุปสรรคในการเรียนการสอน
เพราะเมื่อผู้เรียนเรียนจบไปแล้ว วิชาพลศึกษาก็ไม่ได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน
เท่าที่ควร ผู้เรียนไม่นำเอาวิชาความรู้ไปแก้ปัญหาชีวิตจริงได้ตามความคาดหวัง
เจ้าหน้าที่ทางการศึกษาและทางสาธารณสุขทางสนใจสุขภาพของเด็กและเยาวชน ได้
พยายามที่จะให้การ เรียนวิชาพลศึกษานำขึ้น เพื่อให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอนามัยและ
โรคภัยไข้เจ็บ รู้จักป้องกันรักษาสุขภาพตนเองและครอบครัว ลักษณะของวิชาปลา-
ศึกษานำขึ้น มีความเกี่ยวข้องกับชีวิตของผู้เรียนอยู่ตลอดเวลา มีความหมายและความ
สำคัญต่อการวางรากฐานของชีวิตในคานสุขภาพอนามัยมาก เพราะถ้าไม่ปลูกสร้าง
โครงสร้างของร่างกาย ให้ได้สัดส่วนสมบุรณ์แข็งแรงทั้งทางร่างกายและจิตใจ อีกทั้ง
ความสามารถในการปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตั้งแต่เยาว์วัยแล้ว โ้ชั้น

๒รายงานสรุปผลการวิเคราะห์หลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๐๓

คณะกรรมการวิเคราะห์หลักสูตรประถมศึกษา (พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา,

๒๕๐๓) : หน้า ๓๔

ก็จะกลายเป็นคนร่างกายอ่อนแอเจ็บป่วยอยู่เสมอ ไม่สามารถใช้พลังงานและ
 ความแข็งแกร่งของร่างกายประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพได้ วิชาพลานามัย
 จึงมีความจำเป็นสำหรับโรงเรียนมากที่ควรจะเน้นและถ่ายทอดการเรียนการสอนให้
 มีประสิทธิภาพ ในรายงานของคณะกรรมการที่ปรึกษาาระหว่างชาติเกี่ยวกับหลักสูตร
 โรงเรียนขององค์การศึกษาระหว่างชาติ^๑ ได้กล่าวไว้ว่า ความมุ่งหมาย -
 ประการแรกของการประถมศึกษา คือ "เพื่อช่วยส่งเสริมการเติบโตทางร่างกาย
 ของเด็ก ตลอดจนช่วยปลูกฝังสุนทรีย์อันดี และในรายงานฉบับเดียวกันนี้ ยัง
 ได้เสนอว่าหลักสูตรประถมศึกษาควรเน้นวิชาต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ตามลำดับตามสำคัญ
 คือ

- ๑. สุขศึกษา
- ๒. พลศึกษา
- ๓. ภาษา
- ฯลฯ

ทั้งที่ได้กล่าวมาทั้งหมด เป็นแรงกระตุ้นให้เขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
 มีความพยายามหาข้อมูลเกี่ยวแกหลักสูตรวิชาพลานามัย เพื่อเสนอแนะรวบรวมให้
 เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และควยเหตุผลอีก ๓ ประการ คือ

- ๑. หลักสูตรประถมศึกษาที่ใช้อยู่เดิมมีขอบพวงและล้าสมัยอยู่มาก
 โดยเฉพาะวิชาพลานามัยมีสิ่งควรแก้ไขที่สำคัญอยู่หลายประการ
- ๒. วิชาพลานามัยเป็นวิชาที่มีความสำคัญต่อความเจริญเติบโต และ
 สุขภาพอนามัยของเด็ก ซึ่งควรปลูกฝังให้ถูกต้องตั้งแต่วัยเรียน เพื่อให้เป็นไปตาม -
 พหุประสงค์และการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษาที่ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
 ใหม่ จำนวน ๓๒ ขอบนั้น มีจุดมุ่งหมายที่จะเกิดผลจากการเรียนการสอนวิชาพลานามัย
 โดยตรง ถึง ๑๐ ข้อ

^๑International Advisory Cominittee on the School, Second
 Session 1957 Report. Unesco/Ed/157 parts, (6 May 1958), p.7-8.

๓. ผู้เขียนวิทยานิพนธ์มีพื้นฐานความรู้ทางพลศึกษาในระดับปริญญา และความรู้ทางสุขศึกษาระดับปริญญาตรี ตลอดทั้งได้ทำงานในสถานศึกษาตามผลและ นิเทศหลักสูตรวิชาพลศึกษานานี้มาเป็นเวลา ๑๔ ปี มีความสนใจและตั้งใจจะศึกษา วิชานี้โดยตลอดมา

กวยเหตุผลดังกล่าว จึงได้จัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้ต้องการประมวลเรื่องราวประวัติความเป็นมาของวิชา พลศึกษานามัย และศึกษาความคิดเห็นของผู้ทำงานเกี่ยวกับหลักสูตร ประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๐๓ ในหมวดวิชาพลศึกษานามัย เพื่อแสวงหาแนวทางในการพัฒนา หลักสูตรพลศึกษานามัยให้ประสิทธิภาพ จึงตั้งความมุ่งหมายของการวิจัยดังนี้

๑. ประเมินผลหลักสูตรประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๐๓ หมวดวิชาพลศึกษานามัย การประเมินผลหมวดวิชาพลศึกษานามัยนี้จะประเมิน ๔ ด้าน คือ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา การนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินผล

๒. ต้องการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรมบุคคล ที่มีต่อ ผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรวิชาพลศึกษานามัยระดับประถมศึกษาตอนต้นในด้านที่เกี่ยวกับ ความมุ่งหมาย เนื้อหา การสอนและการนำหลักสูตรไปใช้ตลอดทั้งการวัดผล ซึ่งมี รายละเอียดดังนี้ คือ

๒.๑ ความมุ่งหมายวิชาพลศึกษานามัยทั้ง ๔ ข้อ มีโดยคำหรือ ข้อความที่ชัดเจนเพียงใด สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนเพียงใด และมีความยากง่ายในการนำไปปฏิบัติมากน้อยเพียงใด

๒.๒ เนื้อหาของการเรียนวิชาพลศึกษานามัย ซึ่งได้แก่วิชา พลศึกษาและวิชาสุขศึกษานั้น มีความเหมาะสมสอดคล้องกับชีวิตประจำวันของ ผู้เรียนมากน้อยเพียงใด สามารถสอนได้ครบตามเนื้อหาหรือจุดมุ่งหมายในการ เรียนการสอนเพียงใด ได้ใช้กิจกรรมการสอนอย่างอื่นซึ่งนอกจากการบรรยาย

และฉบับที่กลับมาประกอบการสอนมากน้อยเพียงใด ตลอดจนผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนมากน้อยเพียงใด

๒.๓ การนำหลักสูตรไปใช้ ผู้สอนได้ใช้แบบเรียนหรือหลักสูตรเป็นหลักยึด มีอุปกรณ์การสอนหรือแบบเรียนมากน้อยเพียงใด มีเวลาที่จะทำการสอนเพียงพอหรือไม่ ตลอดจนผู้สอนมีความเข้าใจในการนำหลักสูตรไปใช้มากน้อยเพียงใด ยังต้องการคำแนะนำช่วยเหลือจากฝ่ายวิชาการหรือไม่

๒.๔ การวัดผลวิชาพลานามัย จำนวนคะแนนเหมาะสมเพียงใด ผู้เรียนสามารถสอบได้มากน้อยเพียงใด ผลของการเรียนสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้เรียนไปในทางที่ต่องการมากน้อยเพียงใด ผู้เรียนสามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้เพียงใด การวัดผลรวบรวมข้อมูลเนื้อหาที่มีความเชื่อถือได้เพียงใด

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีความประสงค์ที่จะศึกษาเกี่ยวกับประวัตติความ - เป็นมาของวิชาพลานามัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักสูตรฉบับพุทธศักราช ๒๕๐๓ ที่ว่าด้วยวิชาพลานามัยระดับประถมศึกษาตอนต้น จะได้ศึกษารายละเอียดให้ลึกซึ้งถึงระบบโครงสร้างของหลักสูตร ๔ ประการ คือ

๑. ความมุ่งหมายของหลักสูตร
๒. เนื้อหาวิชาในหลักสูตร
๓. การสอนและการนำหลักสูตรไปใช้
๔. การวัดผลวิชาพลานามัย

ตามข้อ ๑ ข้อ ๒ และข้อ ๓ จะได้ศึกษาพัฒนาการของโครงสร้างความเป็นมาของหลักสูตร เดิม เพื่อพิจารณาเปรียบเทียบข้อเท็จจริงของระบบการจัดการศึกษาของประเทศไทย ที่จัดเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยอาศัยทฤษฎีและหลักการพัฒนาหลักสูตรประกอบการวิเคราะห์ ส่วนข้อ ๔ จะศึกษาถึงรายละเอียดของระเบียบวัดผลและวิธีประเมินผลของลักษณะวิชาเป็นสำคัญ

อย่างไรก็ตาม นอกจากการนำทฤษฎีและหลักการพัฒนาหลักสูตร มาประกอบ การพิจารณา เพื่อประเมินผลดังกล่าวแล้ว ยังได้ออกแบบสอบถามไปยังคณะ กลุ่มบุคคลที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร ประถมศึกษาตอนต้น ปี พุทธศักราช ๒๕๐๓ ในมหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งกลุ่มบุคคลดังกล่าวทำงาน ตามประถมศึกษาตอนต้นในท้องที่เดียวกัน คือท้องที่เขตการศึกษา ๑๑ ไคแก่ ครูสอนหรือหัวหน้ามหาวิทยาลัย ศึกษาพิเศษ ผู้บริหารโรงเรียนซึ่ง มีครูใหญ่และศึกษานิเทศก์อำเภอเป็นต้น การที่เก็บรวบรวมข้อมูลในท้องที่เขต - การศึกษาเดียวกันนั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องตามสภาพความเป็นจริง และสอดคล้องกับหลักการพัฒนาหลักสูตร เพราะท้องถื่นมีลักษณะการดำเนินการศึกษาและ การบริหารการศึกษาอย่างเดียวกัน ใช้ประมวลการสอนและวัสดุหลักสูตรที่มี ลักษณะไม่แตกต่างกันมากนัก ตลอดจนมีสภาพแวดล้อมและสภาพของปัญหาที่มี ลักษณะที่คล้ายคลึงกันอีกด้วย

นิยามของคำต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย

ความคิดเห็นหรือความเห็น หมายถึงความรู้สึก แนวความ- คิดต่าง ๆ ของบุคคลที่มีต่อวัตถุ สิ่งของ ตลอดจนทั้งต่อบุคคลและสถานการณ์ ตามปกติแล้วความคิดเห็นมักจะมีเกิดขึ้นจากพื้นฐานของข้อเท็จจริงและประสบการณ์ ของบุคคลเกี่ยวกับสิ่งนั้น

ผู้บริหารการศึกษา ไคแก่ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่และศึกษา- นิเทศก์อำเภอที่มีสำนักงานอยู่ในท้องที่เขตการศึกษา ๑๑

โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึงโรงเรียนระดับประถมศึกษา ตอนต้นในเขตการศึกษา ๑๑ ซึ่งไคแก่จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัด บุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์และจังหวัดศรีสะเกษ ทั้งในสังกัดกรมสามัญศึกษา องค์- การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาล ซึ่งใช้หลักสูตรประถมศึกษาตอนต้นปี

พุทธศักราช ๒๕๐๓

หลักสูตรวิชาพลานามัย หมายถึงหลักสูตรหมวดวิชาพลานามัย
ระดับประถมศึกษาตอนต้น ซึ่งได้แก่วิชาสุขศึกษาและวิชาพลศึกษาที่คณะกรรมการ
ร่างหลักสูตร จัดทำขึ้นใช้ในปีพุทธศักราช ๒๕๐๓

ความมุ่งหมายของหมวดวิชาพลานามัย หมายถึงความมุ่งหมาย
ที่รวมถึงวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ซึ่งระบุไว้ในหลักสูตรวิชาพลานามัย ระดับ
ประถมศึกษาตอนต้น ปีพุทธศักราช ๒๕๐๓

เนื้อหาในหลักสูตร หมายถึงรายละเอียดของหัวข้อต่าง ๆ
ที่นำมาใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนในหมวดวิชาพลานามัย ระดับประถม
ศึกษาตอนต้น ซึ่งแบ่งออกเป็นเนื้อหาวิชาสุขศึกษา และเนื้อหาวิชาพลศึกษา

การนำเอาหลักสูตรไปใช้ หมายถึงการใช้วัสดุหลักสูตรที่ใช้สอน
วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น ได้แก่การสอนและ
เครื่องมือที่ใช้สอนคือ โครงการสอน ประมวลการสอน คู่มือครู แบบเรียน
หนังสืออ่านประกอบ หนังสือคนควา หนังสือเสริมประสบการณ์และอุปกรณ์การ-
สอนตลอดทั้งการจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนการสอนทั้งหมด

วิชาสุขศึกษา หมายถึงวิชาสุขศึกษาที่ใช้ทำการสอนในหมวด
วิชาพลานามัยระดับประถมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรวิชาพลานามัย ปีพุทธศักราช
๒๕๐๓ ของเขตการศึกษา ๑๑

วิชาพลศึกษา หมายถึงวิชาพลศึกษาที่ใช้ทำการสอนในหมวดวิชา
พลานามัยระดับประถมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรวิชาพลานามัย ปีพุทธศักราช
๒๕๐๓ ของเขตการศึกษา ๑๑

ครูใหญ่และอาจารย์ใหญ่ หมายถึงครูใหญ่และอาจารย์ใหญ่ซึ่ง
บริหารการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ในท้องที่เขตการศึกษา ๑๑

หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย หมายถึงผู้ดำเนินการฝ่ายวิชาการ และรับผิดชอบหมวดวิชาพลานามัยของโรงเรียนคือวิชาสุขศึกษาและวิชาพลศึกษา

ศึกษานิเทศก์ หมายถึงผู้รับผิดชอบบริหารงานด้านวิชาการ ของอำเภอ และเป็นผู้ควบคุมมาตรฐานของโรงเรียน ในอำเภอที่รับผิดชอบของตน ซึ่งมีท้องที่อยู่ในเขตการศึกษา ๑๑

ศึกษานิเทศก์ หมายถึงหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ ศึกษานิเทศก์ หมวดวิชาพลานามัยและศึกษานิเทศก์อื่น ๆ ที่รับผิดชอบงานด้านวิชาการและวิชาพลานามัยโดยเฉพาะ

ครูสอนวิชาพลานามัย หมายถึงครูที่ได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมาย ให้ทำการสอนวิชาสุขศึกษาหรือวิชาพลศึกษา ในระดับประถมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรวิชาพลานามัย ปีพุทธศักราช ๒๕๐๓ ซึ่งทำการสอนในโรงเรียนต่าง ๆ ในท้องที่เขตการศึกษา ๑๑

ความสอดคล้องกับจิตวิทยาของผู้เรียน หมายถึงความสอดคล้องกับความสนใจและตรงตามความต้องการของผู้เรียน

ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย

๑. เพื่อเป็นแนวทางแก่คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ในการปรับปรุงหลักสูตรวิชาพลานามัยในระดับประถมศึกษาที่จะประกาศใช้ในปีพุทธศักราช ๒๕๒๑ ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

๒. เพื่อประโยชน์แก่หน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านวิชาการ จะได้อภิปรายหาทางปรับปรุงแก้ไข และส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาพลานามัยในโรงเรียนให้ได้น่าสนใจยิ่งขึ้น

๓. เพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน และ
ผู้ปกครองจะใคร่ร่วมมือช่วยเหลือ ในด้านปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาพลานามัย
ให้โดยลดียิ่งขึ้น

๔. เพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ
ในการนำหลักสูตรวิชาพลานามัยไปใช้และแก้ไขได้ถูกต้อง

๕. เพื่อประโยชน์ของผู้วิจัยเองในหน้าที่ศึกษานิเทศก์มหาวิทยาลัย
พลานามัย กรมสามัญศึกษา และในฐานะที่ได้รับแต่งตั้งจากกระทรวงศึกษาธิการ
ให้เป็นอนุกรรมการปฏิบัติงานยกร่างหลักสูตรประถมศึกษา ซึ่งเป็นหลักสูตรใหม่จะได้
ประกาศใช้ให้ทันปีการศึกษา ๒๕๒๑ นี้

๖. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าและวิจัยในโอกาสต่อไป

วิธีการศึกษาค้นคว้าและวิจัย

ได้สุ่มตัวอย่างจากประชากร ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มศึกษานิเทศก์
กลุ่มผู้บริหารการศึกษา (ศึกษาธิการอำเภอ ครูใหญ่และอาจารย์ใหญ่) และ
กลุ่มครูหรือหัวหน้าหมวดที่รับผิดชอบวิชาการด้านพลานามัยในโรงเรียน ซึ่งกลุ่ม
บุคคลดังกล่าวทำงานเกี่ยวข้องของงานการศึกษาระดับประถมศึกษาในท้องที่เขต
การศึกษา ๑๑ ได้แก่จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัด
บุรีรัมย์และจังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้วิธี

จำนวนกลุ่มที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเหล่านั้น ประมาณ ๑๒ %
ซึ่งแบ่งได้ตามจำนวนดังนี้

ตารางที่ ๑

จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง

จังหวัด	ครูและครูใหญ่	ศึกษานิเทศก์	ศึกษานิเทศก์
จังหวัดนครราชสีมา	๗๐	๑๕	๖
จังหวัดชัยภูมิ	๕๐	๘	๔
จังหวัดสุรินทร์	๖๐	๑๐	๔
จังหวัดศรีสะเกษ	๖๐	๑๐	๔
จังหวัดบุรีรัมย์	๕๐	๘	๔
รวมทั้งสิ้น	๒๙๐	๕๕	๒๒

เครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจข้อมูลมี ๒ วิธีคือ วิธีหนึ่งศึกษา
 ค้นคว้าจากหนังสือเอกสารและการสัมภาษณ์ที่เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและความ
 เคลื่อนไหวของหลักสูตรการศึกษาของไทย ตลอดทั้งเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีและ
 หลักการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาโดยทั่วไป วิธีที่สองเป็นแบบสอบถามทางไปรษณีย์
 มีข้อความแบบ Semantic Differential จำนวน ๓๕ ข้อ เพื่อ
 สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของโครงสร้างหลักสูตรประถมศึกษาตอนต้น ๒๕๐๓
 เฉพาะหมวดวิชาพหุศึกษานัยในดาน ความมุ่งหมาย เนื้อหา การสอนและการนำ
 หลักสูตรไปใช้ตลอดทั้งการวัดผลอีกด้วย ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปจำนวน ๓๖๗ ฉบับ
 ใ้ได้รับแบบสอบถามคืนมา และใช้การใดจำนวน ๒๕๕ ฉบับ หรือ ๗๐.๕๗% เมื่อใด

แบบสอบถามก็มาแล้วผู้วิจัยคิดคำนวณข้อมูลโดยใช้เครื่องคิดเลขไฟฟ้าแบบตั้งโต๊ะ (Electric Calculator) แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคทางสถิติเป็นแบบกามัธชิมเลขคณิต (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard - Deviation) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance)

ลำดับขั้นตอนของการเสนอผลการวิจัยในรูปของวิทยานิพนธ์ มีดังต่อไปนี้คือ ในบทที่ ๑ เป็นการกล่าวถึงโครงสร้างทั่วไป ลักษณะความเป็นมาของปัญหา ขอบเขตของการวิจัย วัตถุประสงค์และประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนการรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลอีกด้วย ในบทที่ ๒ เป็นการประมวลเอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิชาพลานามัยและทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรและการประเมินผลหลักสูตร เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำวิจัยครั้งนี้ ในบทที่ ๓ เป็นการเสนอข้อมูลพร้อมทั้งวิธีการดำเนินการวิจัยและวิธีการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนสรุปผลของการวิจัยการอภิปรายและข้อเสนอแนะนั้น อยู่ในบทที่ ๔ และที่ ๕ ตามลำดับ.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย